

Lilsælde vil opnaaes. At det undertiden forfeiles, maa man heller udsætte sig for, end foreskrive en Regel, som i andre Henseender har store Betænkkeligheder mod sig.

Forsaauidt Placat af 14de December 1810 § 20 bestemmer, at den Husbond, der handler mod den givne Forfkrift, skal „ansees efter Lovene“, har man henviist til den Straf, som i § 36 er foreslaaet for den Husbond, der ved utilbørligt Forhold er Skyld i, at der paafores Lyendet en Legemsfæde eller anden Sygdom.

Det er ikke overseet, at det et alene er, naar et Lyende, men ogsaa naar en anden Person, som har en smitsom Sygdom, flyttes til et andet Sted, at Smitte kan udbredes, og Bestemmelsen kan forsaauidt siges ikke at høre herhen. Men at et sygt Lyende flyttes, er meget sædvanligt, hvorimod der langt sjældnere er Anledning til at flytte andre Syge, med mindre disse bringes paa Høspitaler, men dertil udfordres ordentligviis en Læges Medlemkomst. Hovedstemedet vil altsaa opnaaes, naar Bestemmelsen kommer til at angaae syge Tjenestefolk, og Sundhedscollegiets Forslag er derfor udtryffeligen indskrænket til disse.

§§ 42 og 43.

Blandt Maaderne, hvorpaa Tjenesten kan ophøre, omtales først Lyendets Død. Det Særegne, som man i saa Henseende har fundet Anledning til at foreskrive, er alene, at Arvingerne ikke kunne gøre Fordring paa Løn til Fardag, men kun til den Tid, da Lyendet ved Sygdommen blev sat ud af Stand til at forrette sin Tjeneste. De Billighedsgrunde, som tale for, at Husbonden maa betale Løn til et sygt Lyende, falde bort i Forhold til et bortdødt Lyendes Bo. Begravelsesomkostningerne maae naturligviis være Husbonden uvedkommende.

Da det Retsforhold, som stiftes ved en Lyendecontract, ikke gaaer over paa Parternes Arvinger, maa ogsaa Husbondens Død have Indflydelse paa dets Varighed. Man har antaget, at Dødsfaldet kunde betragtes lige med en Opfigelse, saa at Tjenesten ophører senest til den almindelige Fardag, hvortil paa Dødsdagen kunde være givet sædvanlig Opfigelse.

Da denne Regel imidlertid kan blive meget byrdefuld for Boet, naar dette ingen Brug har for Lyendets Tjeneste, og Dødsfaldet er indtruffet mellem en Opfigelsesdag og Fardag, har man troet, at Boet i dette Tilfælde kunde berettiges til, tidligere at afskedige Lyendet, imod at betale, hvad der for Afskedigelsen i Uttide er bestemt. Det kunde synes, at Boet ikke kunde have større Forpligtelser end den afdøde Husbond, og derfor altid maatte have ommeldte Ret, paa hvilken Tid end Dødsfaldet indtraf. Imidlertid gjør det personlige Forhold mellem Husbond og Lyende det i mange Tilfælde ønskeligt og billigt, at de, uden altfor stor Opoffelse kunne komme fra hinanden, men slige i det personlige Forhold liggende Grunde falde for største Delen bort med Hensyn til Husbondens Bo, som derfor ordentligviis fuldstændigen bør opfylde den tilbageblivende Formuesforpligtelse.

§§ 44 og 45.

Den sædvanligste Maade, hvorpaa Lyendes contracten i Parternes levende Live ophører, er efter Opfigelse. En saadan forudsættes stiftende ved enhver Lyendecontract, naar ingen modsat Aftale gjøres. Derfor ophører Lyendes forholdet ikke, naar den oprindelligen for samme vedtagne Tid udløber, uden at nogen Opfigelse er kommen imellem, men det ansees fornyet, og dette ordentligviis paa saa lang Tid, som fra Begyndelsen var fastsat. Dog maa der i sidstnævnte Henseende gjøres en Indskrænkning for det Tilfælde, at den oprindelligen vedtagne Tjenestetid er længere end den sædvanlige, da i saa Fald Formodning kun kan være for Fornyelse paa sædvanlig Tjenestetid, d. e. paa et halvt Aar. Hvor det er Brug, saasom uden Tvivl især paa visse Steder i Jylland, at Lyendecontracter indgaaes paa hele Aar, ønskes ofte, at al Forlængelse ogsaa skal skee paa samme Tid, men herom bør Parterne da træffe en udtryffeligen Aftale.

Opfigelse skal nu, naar Lyendeforholdet er stiftet halvvaarsviis, skee med 12 Ugers Varsel, Placat af 3die December 1755 § 3, Forordn. om Skiftetiden af 25de Marts 1791, Forordn. af samme Dato om Politivæsenet paa Landet § 6. Det synes henstgtsvarende at bestemme